

NHỮNG VẤN ĐỀ PHÁP LÝ DOANH NGHIỆP CẦN LƯU Ý TRONG DỊCH COVID-19

Trình bày: Luật sư, Thạc sỹ Luật **Trần Ngọc Thích**

Trưởng phòng Pháp Lý, Talentnet

NỘI DUNG CHÍNH

1. Quyền và trách nhiệm của NSDLĐ và NLĐ khi bị ảnh hưởng bởi dịch bệnh Covid-19
2. Chính sách hỗ trợ từ Chính phủ
3. Q&A

TỪ VIẾT TẮT

- **NSDLĐ:** Người sử dụng lao động
- **NLĐ:** Người lao động
- **BHXH, BHYT, BHTN:** Bảo hiểm xã hội, y tế, thất nghiệp
- **BHTNLĐ, BNN:** Bảo hiểm tai nạn lao động, bệnh nghề nghiệp
- **DN:** Doanh nghiệp
- **HĐLĐ:** Hợp đồng lao động
- **BLLĐ:** Bộ luật lao động
- **KLLĐ:** Kỹ luật lao động

QUY ĐỊNH THAM KHẢO

- BLLĐ 10/2012/QH13
- Luật BHXH 2014
- Luật An Toàn Vệ Sinh Lao Động
- Nghị định 05/2015/NĐ-CP
- Nghị định 148/2018/NĐ-CP
- Thông tư 47/2015/TT-BLĐTBXH
- Thông tư 59/2015/TT-BLĐTBXH
- Nghị quyết 42/NQ/CP
- Quyết định 595/QĐ-BHXH ngày 14/04/2017 của BHXH Việt Nam
- Công văn 422/BHXH-CSXH ngày 13/02/2020 của BHXH Việt Nam
- Công văn 553/BHXH-QLT ngày 23/02/2020 của BHXH Tp.HCM
- Công văn 860/BHXH-BT ngày 17/03/2020 của BHXH Việt Nam
- Công văn 245/TLĐ ngày 18/03/2020 của Tổng Liên Đoàn Lao Động Việt Nam
- Công văn 1064/LĐTBXH-QHLĐTL ngày 25/03/2020 của Bộ LĐ-TBXH

QUYỀN, TRÁCH NHIỆM CỦA NSDLĐ VÀ NLĐ

Quyền và trách nhiệm của NSDLĐ:

1. Việc trả lương ngừng việc cho NLĐ do bị ảnh hưởng bởi Covid-19 được quy định như thế nào?

NSDLĐ trả lương ngừng việc cho NLĐ theo mức do hai bên thỏa thuận nhưng không thấp hơn mức lương tối thiểu vùng khi NLĐ phải ngừng việc do dịch bệnh nguy hiểm (Điều 98.3 BLLĐ 2012, CV 1064/LĐTBXH-QHLĐTL) (trường hợp NLĐ bị cách ly hoặc cưỡng chế cách ly).

QUYỀN, TRÁCH NHIỆM CỦA NSDLĐ VÀ NLĐ

Quyền và trách nhiệm của NSĐLĐ (tt):

2. NSDLĐ/NLĐ có phải đóng BHXH, BHYT, BHTN, BHTNLĐ, BNN trong thời gian ngừng việc do Covid-19?

NLĐ ngừng việc theo quy định của pháp luật về lao động mà vẫn được hưởng tiền lương thì NLĐ và đơn vị thực hiện đóng BHXH, BHYT, BHTN, BHTNLĐ, BNN theo mức tiền lương NLĐ được hưởng trong thời gian ngừng việc (Điều 42.8 QĐ 595/QĐ-BHXH ngày 14/4/2017).

QUYỀN, TRÁCH NHIỆM CỦA NSDLĐ VÀ NLĐ

Quyền và trách nhiệm của NSDLĐ (tt)

3. Khi NSDLĐ gặp khó khăn về nguồn nguyên vật liệu, thị trường do Covid-19 dẫn tới không bố trí đủ việc làm, có thể áp dụng những biện pháp gì?

Theo Công văn số 1064/LĐTBXH-QHLDTL thì trường hợp DN gặp khó khăn về nguồn nguyên vật liệu, thị trường dẫn tới không bố trí đủ việc làm, NSDLĐ có thể áp dụng các qui định sau:

- Tạm thời chuyển NLĐ làm công việc khác so với HĐLĐ (Điều 31 BLLĐ 2012);
- Thỏa thuận tạm hoãn thực hiện HĐLĐ (Điều 32 BLLĐ).

Trường hợp, DN phải thu hẹp sản xuất, dẫn tới giảm chỗ làm việc thì thực hiện sắp xếp lao động theo Điều 38 BLLĐ 2012 (quyền đơn phương chấm dứt HĐLĐ của NSDLĐ) hoặc Điều 44 BLLĐ 2012 (cho NLĐ thôi việc do thay đổi cơ cấu, công nghệ hoặc vì lý do kinh tế).

QUYỀN, TRÁCH NHIỆM CỦA NSDLĐ VÀ NLĐ

Quyền và trách nhiệm của NSĐLĐ (tt)

4. NSDLĐ có được quyền được đơn phương chấm dứt HĐLĐ với NLĐ khi bị ảnh hưởng bởi dịch Covid-19?

Đơn phương chấm dứt HĐLĐ với NLĐ theo qui định tại điểm c khoản 1 Điều 38 BLLĐ 2012 và Điều 12.2 Nghị định 05/2015/NĐ-CP “Do dịch bệnh, mà NSDLĐ đã tìm mọi biện pháp khắc phục nhưng vẫn buộc phải thu hẹp sản xuất, giảm chỗ làm việc”. NSDLĐ phải báo trước cho NLĐ biết 45, 30 ngày hoặc 03 ngày làm việc (CV 1064/LĐTBXH-QHLĐTL).

QUYỀN, TRÁCH NHIỆM CỦA NSDLĐ VÀ NLĐ

Quyền và trách nhiệm của NSĐLĐ (tt)

5. NSDLĐ có quyền đơn phương yêu cầu NLĐ làm thêm giờ khi phòng ngừa và khắc phục hậu quả của Covid-19?

NSDLĐ có quyền yêu cầu NLĐ làm thêm giờ vào bất kỳ ngày nào và NLĐ không được từ chối khi thực hiện các công việc nhằm bảo vệ tính mạng con người, tài sản của cơ quan, tổ chức, cá nhân trong phòng ngừa và khắc phục hậu quả dịch bệnh (Điều 107 BLLĐ 2012)

QUYỀN, TRÁCH NHIỆM CỦA NSDLĐ VÀ NLĐ

Quyền và trách nhiệm của NSĐLĐ (tt)

6. Việc thanh toán các quyền lợi cho NLĐ sau khi kết thúc HĐLĐ có được kéo dài khi NSDLĐ bị ảnh hưởng bởi Covid-19?

Việc thanh toán các quyền lợi cho NLĐ sau khi kết thúc HĐLĐ có thể kéo dài tối đa 30 ngày kể từ ngày chấm dứt HĐLĐ khi NSDLĐ gặp dịch bệnh (Điều 14a(2) NĐ 148/2018/NĐ-CP).

QUYỀN, TRÁCH NHIỆM CỦA NSDLĐ VÀ NLĐ

Quyền và trách nhiệm của NSDLĐ (tt)

7. Nếu do Covid-19 mà NSDLĐ phải thay đổi cơ cấu thì phải thực hiện như thế nào?

Nếu do dịch bệnh dẫn đến phải thay đổi cơ cấu tổ chức như sáp nhập phòng ban, bộ phận hoặc đóng cửa phòng ban, bộ phận hoặc thay đổi sản phẩm, cơ cấu sản phẩm hoặc thay đổi quy trình, công nghệ, máy móc, thiết bị sản xuất, kinh doanh gắn với ngành, nghề sản xuất, kinh doanh của NSDLĐ có thể áp dụng qui định cho NLĐ thôi việc do thay đổi cơ cấu theo qui định tại 44 BLLĐ 2012, Điều 13.1 NĐ 05/2015/NĐ-CP, Điều 1.4 NĐ 48/2018/NĐ-CP, CV 1064/LĐTBXH-QHĐTL.

Trường hợp sáp nhập, hợp nhất, chia, tách doanh nghiệp hoặc chuyển quyền sở hữu hoặc quyền sử dụng tài sản của doanh nghiệp dẫn đến cho NLĐ thôi việc thì áp dụng Điều 45 BLLĐ 2012, Điều 15 NĐ 05/2015/NĐ-CP, Điều 9 TT 47/2015/TT-BLĐTBXH.

QUYỀN, TRÁCH NHIỆM CỦA NSDLĐ VÀ NLĐ

Quyền và trách nhiệm của NSDLĐ (tt)

8. Điều kiện để NSDLĐ được tạm dừng đóng vào quỹ hưu trí và tử tuất (22%) khi bị ảnh hưởng bởi Covid-19? Thời hạn được tạm dừng?

Điều kiện:

- Không bố trí được việc làm cho NLĐ, trong đó số lao động thuộc diện tham gia BHXH phải tạm thời nghỉ việc từ 50% tổng số lao động có mặt trước khi tạm dừng sản xuất, kinh doanh trở lên; hoặc
- Bị thiệt hại trên 50% tổng giá trị tài sản do dịch bệnh gây ra (không kể giá trị tài sản là đất).

Tạm dừng đóng vào quỹ hưu trí và tử tuất (22%) khi gặp khó khăn do dịch bệnh (Điều 88.1 Luật BHXH 2014; Điều 16 NĐ 115/2015/NĐ-CP; Điều 28, 29 TT 59/2015/TT-BLĐTBXH; Công văn 860/BHXH-BT ngày 17/03/2020). Thời gian tạm dừng tối đa 12 tháng. Theo CV thì tạm dừng đến tháng 06/2020. CV553/BHXH-QLT ngày 23/02/2020 BHXH TP.HCM, tạm dừng đến 06/2020. Sau đó, nếu Covid-19 chưa thuyên giảm thì dừng đến 12/2020.

QUYỀN, TRÁCH NHIỆM CỦA NSDLĐ VÀ NLĐ

Quyền và trách nhiệm của NSDLĐ (tt)

9. Điều kiện để NSDLĐ được lùi thời điểm đóng kinh phí công đoàn (2%) khi bị ảnh hưởng bởi Covid-19? Thời hạn được lùi đóng?

Điều kiện:

Số lao động tham gia BHXH phải tạm thời nghỉ việc từ 50% trong tổng số lao động thuộc đối tượng tham gia BHXH bắt buộc trở lên.

Lùi thời điểm đóng kinh phí công đoàn đến 06/2020. Sau đó nếu vẫn khó khăn lùi đến 12/2020. CV 245/TLĐ ngày 18/03/2020.

QUYỀN, TRÁCH NHIỆM CỦA NSDLĐ VÀ NLĐ

Quyền và trách nhiệm của NLĐ

1. Việc bồi thường của NLĐ khi làm mất dụng cụ, thiết bị, tài sản của NSDLĐ do Covid-19 như thế nào?

NLĐ làm mất dụng cụ, thiết bị, tài sản của NSDLĐ hoặc tài sản khác do NSDLĐ giao hoặc tiêu hao vật tư quá định mức cho phép mà do dịch bệnh không thể khắc phục được mặc dù đã áp dụng mọi biện pháp cần thiết và khả năng cho phép thì không phải bồi thường (Điều 130.2 BLLĐ 2012, Điều 32.4 NĐ 05/2015/NĐ-CP).

QUYỀN, TRÁCH NHIỆM CỦA NSDLĐ VÀ NLĐ

Quyền và trách nhiệm của NLĐ (tt)

2. Quyền của NLĐ khi bị yêu cầu làm công việc hoặc làm việc tại nơi có nguy cơ xảy ra tai nạn lao động đe dọa nghiêm trọng tính mạng hoặc sức khỏe của mình?

NLĐ có quyền từ chối làm công việc hoặc rời bỏ nơi làm việc mà vẫn được trả đủ tiền lương và không bị coi là vi phạm kỷ luật lao động khi thấy rõ có nguy cơ xảy ra tai nạn lao động đe dọa nghiêm trọng tính mạng hoặc sức khỏe của mình (Điều 6 Luật ATVSLĐ).

QUYỀN, TRÁCH NHIỆM CỦA NSDLĐ VÀ NLĐ

Quyền và trách nhiệm của NLĐ

3. NLĐ tự ý bỏ việc do bị bệnh Covid-19 thì có bị xử lý kỷ luật sa thải?

NLĐ không bị xử lý KLLĐ sa thải khi tự ý bỏ việc 05 ngày làm việc cộng dồn trong phạm vi 30 ngày kể từ ngày đầu tiên tự ý bỏ việc hoặc 20 ngày làm việc cộng dồn trong phạm vi 365 ngày kể từ ngày đầu tiên tự ý bỏ việc do bị bệnh Covid-19 khi có xác nhận của cơ sở khám bệnh, chữa bệnh có thẩm quyền (Điều 126 BLLĐ 2012).

QUYỀN, TRÁCH NHIỆM CỦA NSDLĐ VÀ NLĐ

Quyền và trách nhiệm của NLĐ

4. Trường hợp nào NLĐ được quyền đơn phương chấm dứt HĐLĐ do dịch bệnh?

NLĐ được quyền đơn phương chấm dứt HĐLĐ theo Điều 37.1(d) BLLĐ 2012 và Điều 11.2(c) NĐ 05/2015/NĐ-CP “Gia đình gặp khó khăn do dịch bệnh mà NLĐ đã tìm mọi biện pháp nhưng không thể tiếp tục thực hiện HĐLĐ”. Thời gian báo trước cho NSDLĐ là 30 ngày hoặc 03 ngày làm việc.

QUYỀN, TRÁCH NHIỆM CỦA NSDLĐ VÀ NLĐ

Một số quyền khác mà NSDLĐ và NLĐ có thể thỏa thuận thực hiện khi bị ảnh hưởng bởi Covid-19?

Ngoài các qui định nêu trên thì NSDLĐ và NLĐ có thể:

- Thỏa thuận tạm hoãn HĐLĐ theo Điều 32.5 BLLĐ 2012.
- Thỏa thuận nghỉ không lương theo Điều 116.3 BLLĐ 2012.

Lưu ý: NLĐ **không làm việc** và **không** hưởng tiền lương từ **14 ngày làm việc trở lên** trong tháng thì **không** đóng BHXH tháng đó (Khoản 3 Điều 85 Luật BHXH 2014).

- Thỏa thuận chấm dứt HĐLĐ theo Điều 36.3 BLLĐ 2012.

QUYỀN, TRÁCH NHIỆM CỦA NSDLĐ VÀ NLĐ

NLĐ mắc bệnh Covid -19 hoặc bị cách ly y tế theo quyết định của cơ quan nhà nước có thẩm quyền thì có được hưởng chế độ ốm đau?

- Trường hợp NLĐ mắc bệnh Covid-19 thì hưởng chế độ ốm đau theo quy định của pháp luật BHXH.
- Đối với trường hợp NLĐ bị cách ly, BHXH Việt Nam đã có Công văn 422/BHXH-CSXH ngày 13/02/2020 gửi BLĐTBXH và Bộ Y tế đề xuất cho hưởng chế độ ốm đau khi NLĐ bị cách ly. Tuy nhiên, cho đến thời điểm này thì chưa có Công văn trả lời của hai cơ quan được hỏi.

CHÍNH SÁCH HỖ TRỢ TỪ CHÍNH PHỦ

Theo Nghị quyết 42/NQ-CP của Chính phủ:

1. 1.800.000 đồng/người/tháng: thỏa thuận tạm hoãn thực hiện hợp đồng lao động, nghỉ việc không hưởng lương từ 01 tháng trở lên.
2. 1.000.000 đồng/người/tháng: NLĐ bị chấm dứt hợp đồng lao động, hợp đồng làm việc nhưng không đủ điều kiện hưởng trợ cấp thất nghiệp.
3. DN được vay (từ Ngân hàng chính sách xã hội) không có tài sản đảm bảo và mức lãi suất 0%, tối đa 50% tiền lương tối thiểu vùng đối để trả lương ngừng việc cho NLĐ.

DOWNSIZING & RESTRUCTURING PROJECTS-COMMON FAILURES

APRIL 2020

** **CONFIDENTIAL** This presentation is intellectual property of Talentnet, which **cannot be used or disclosed** without writing consent by Talentnet Corporation.*

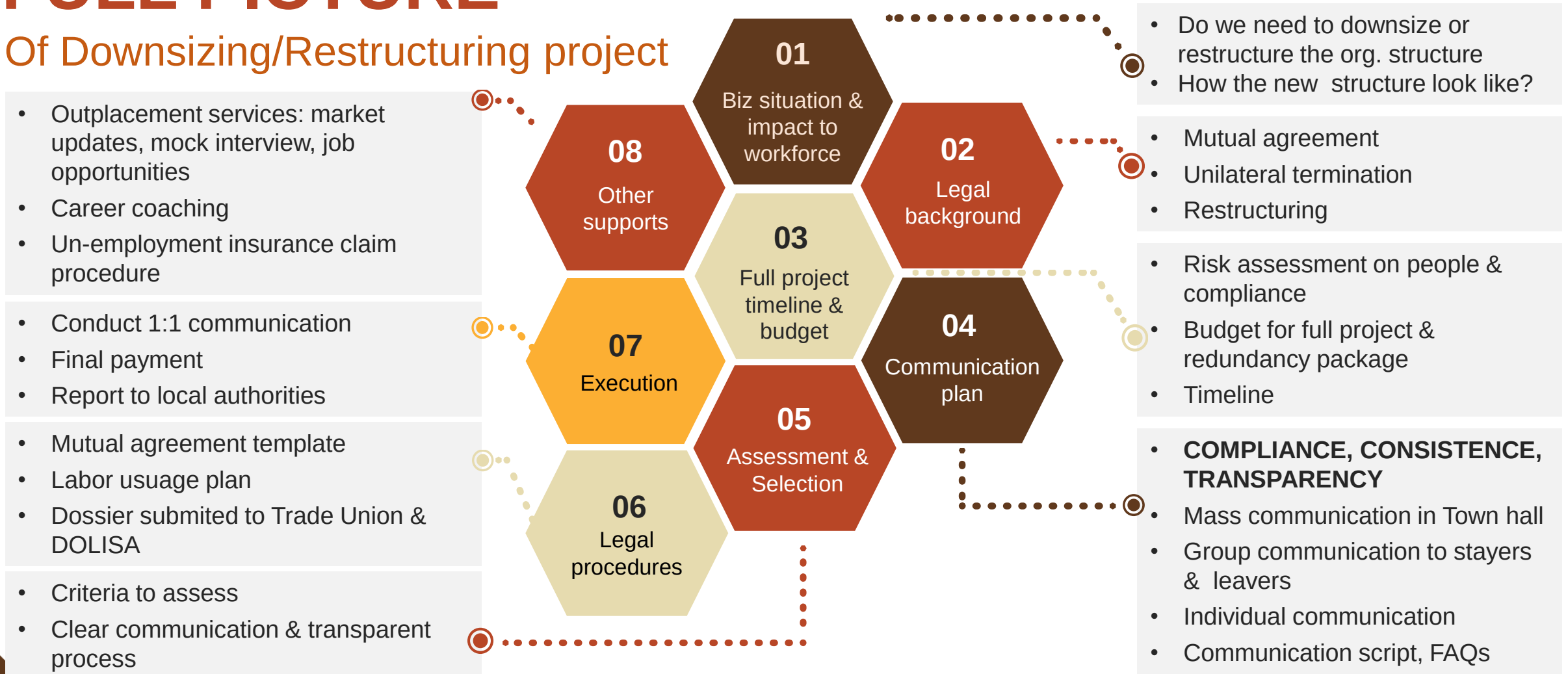
CONCERNS OF EVERY BUSINESS OWNERS

Upon downsizing or Restructuring

FULL PICTURE

Of Downsizing/Restructuring project

COMMON FAILURES

**Planning,
Communication**

En

**With
Right stakeholders**

OUR CONTACT

Ms. NGUYEN THI THANH HUONG

Deputy CEO

E : nguyen.t.thanh.huong@talentnet.vn

P : 090 303 55 31

Ms. NGUYEN THI QUYNH PHUONG

Director, Human Capital Solutions

E : nguyen.t.quynh.phuong@talentnet.vn

P : 09 08 02 77 88

THANKS

Head Office

6th Floor, Star Building
33 Mac Dinh Chi Street, Da Kao Ward, District 1,
Ho Chi Minh City, Viet Nam
Tel:+84 28 6291 4188 - Fax: +84 28 6291 4088

Hanoi Office

Unit 5, 5th Floor, Horizon Tower Building
40 Cat Linh Street, Cat Linh Ward, Dong Da
District, Ha Noi City, Viet Nam
Tel.: +84 24 3 936 7618 - Fax: +84 24 3 936
7619

Da Nang Office

Unit 6, 3rd Floor, F-Home Building
16 Ly Thuong Kiet Street, Hai Chau District,
Da Nang City, Viet Nam
Tel/Fax : +84 236 3538 488

Can Tho Office

3rd Floor, MB Building
77-77B Vo Van Tan Street, Ninh Kieu District
Can Tho City, Viet Nam
Tel/Fax : +84 292 3914188

Email : enquiry@talentnet.vn
www.talentnet.vn